

Vyřešte následující úkoly a vypracujte prezentaci (20.11. 27.11.):

I.

Na *-č* mohou být v češtině zakončena:

- slova neutvořená (*táč, fáč, ...*)
- jména osob tvořená od slovesných základů – tzv. jména činitelská (*hráč, kopáč*);
- jména věcí od slovesných základů – tzv. názvy prostředků (*pekáč, ..*);
- jména od adjektiv – tzv. jména nositelů vlastností (*naháč, zelenáč, ...*);
- jména od substantiv – tzv. jména podle význačného znaku (*chlupáč, nosáč, ...*);
- propria (někdy utvořená obdobně jako apelativa).

- Vyhleďte v korpusu substantiva zakončená na *-č* a pozorujte jejich formální vlastnosti.
- Pokuste se na základě pozorovaných vlastností formulovat pravidla, která by mohla pomoci vydělit výše uvedené typy b) c) f).

II.

Na *-cí* mohou být v češtině zakončena adjektiva:

- adjektivizované přechodníky přítomné (*vedoucí, následující, ...*);
- adjektiva účelu (*řídící, psací, ...*);
- některá další (*domácí, ...*).

- Vyhleďte v korpusu adjektiva zakončená na *-cí* a pozorujte jejich formální vlastnosti.
- Pokuste se na základě pozorovaných vlastností formulovat pravidla, která by mohla pomoci vydělit výše uvedené typy a) b) c).
- Kolik adjektiv typu c) jste našli ?

III.

Gramatická kategorie osoby se v češtině vyjadřuje různým způsobem.

Jak ?

Gramatické (morfologické) značkování různé možnosti vyjádření popisuje ve formě tagů.

Jak ?

Na jaké chyby/nesrovnalosti jste narazili ?

IV.

Slova *švagrová, družka, Indka, vražedkyně, slonice* mají uvedeno lemma *švagr, druh, Ind, vrah, slon*.

Slova *generálová, manželka, Češka, ministryně, pracovnice*, mají uvedeno lemma *generálová, manželka, Češka, ministryně, pracovnice*.

Důvodem jsou nedůslednosti v lemmatizaci přechýlených feminin.

Pokuste se vymyslet postup, jak zjistit, která feminina mají jako lemma uvedeno fundující maskulinum ? Sestavte jejich seznam.

V. Kvíz – překontrolujte si svůj jazykový cit! (Ověřte si svoje odpovědi v korpusu.)

A. Od kterého adjektiva označujícího kvalitu barvy (bílý, žlutý, červený, ...)

je v češtině nejvíce sloves (jakých) a od kterých nejméně?

B. Od které číslovky (jedna, dvě, tři, čtyři, ...) je v češtině nejvíce sloves (jakých) ?

Pokuste se najít nějaké argumenty, proč tomu tak je.